

Plan för arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter

Handlingsplan mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Föräldrakooperativet I Ur och Skur – förskolan Kottar och Barr
Skapad läsåret 2023 av Rektor, Beatrice Bene

Lagar och styrdokument	4
Skollagen (2010:800)	4
Vad är diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?	4
Nolltolerans och förbud mot kränkande behandling	5
Arbetsmiljölagen	5
Socialtjänstlagen (14 kap 1§) angående anmälningsskyldighet	5
Barnkonventionens grundprinciper	5
Läroplanen för förskolan 2018	5
Definitioner och begreppsförklaring	8
Vad är definitionen av kränkande behandling?	8
Vad är definitionen av diskriminering?	8
Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder	8
Systematiskt likabehandlingsarbete	9
Arbetet med aktiva åtgärder	9
Förebygga, främja och åtgärda	9
Rättigheter och skyldigheter på Förskolan Kottar och Barr	10
Åtgärda - Om ett problem har uppstått, om ett barn blir kränkt av ett annat barn	12
Årshjul likabehandlingsarbete	14
Kartläggning och uppföljning av arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter	15
Uppföljning av tidigare åtgärder och insatser	15
Kartläggning - nulägesanalys	15
Resultat av kartläggningarna	15
Analys av kartläggningarna	16
Mål och åtgärder	16
Årets insatser, med ansvarsfördelning	16
Skollagen	18

Lagar och styrdokument

Barnens och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i förskolan bygger på

- Skollagen (SFS 2010:800)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö
- Socialtjänstlagen (14 kap 1§) angående anmälningsskyldighet
- Barnkonventionen
- Läroplan för förskolan 2018

Skollagen (2010:800)

Förskolan vilar på en demokratisk grund. Skollagen slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla både kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Vad är diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?

Diskriminering regleras i diskrimineringslagen. Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen gäller samma regler för personalens respektive rektorns anmälningsskyldighet som vid upplevd kränkande behandling.

Källor: 6 kapitlet 3 och 10 §§ skollagen och 1 kapitlet 4 § diskrimineringslagen.

Nolltolerans och förbud mot kränkande behandling

Det råder nolltolerans mot kränkande behandling av barn och elever i förskolor, skolor och andra verksamheter som lyder under skollagen. Alla barn och elever har rätt att vara i en verksamhet som är fri från kränkande behandling.

I skollagen finns ett uttryckligt förbud för huvudmannen och personalen att utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Källor: 6 kapitlet 6 och 9-10 §§ skollagen.

5 § Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget, enligt lag (2014:958).

Arbetsmiljölagen

Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Arbetsmiljöarbetet ska omfatta såväl fysiska, psykologiska som sociala förhållanden samt kränkande särbehandling (AFS 2015:4).

Socialtjänstlagen (14 kap 1§) angående anmälningsskyldighet

Du som är anmälningsskyldig ska genast anmäla till socialtjänsten om du i din yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa. Du är också skyldig att lämna de uppgifter som kan vara av betydelse för socialtjänstens utredning. Information om tillvägagångssätt och anmälningsplikt finns i Krispärmen för Kottar och Barr.

www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint.dokument/artikelkatalog/kunskapsstöd/2014-6-20.pdf

Barnkonventionens grundprinciper

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och samma värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: Barnets bästa ska beaktas i alla beslut som berör barn. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall och hänsyn ska tas till barnet egen åsikt och erfarenhet.

Artikel 6: Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Här handlar det inte enbart om fysisk hälsa utan även om den psykiska hälsan, moraliska, andliga och sociala utvecklingen.

Artikel 12: Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad. Hänsyn ska tas till barnets åsikter i frågor som berör honom eller henne, hänsyn ska tas till barnets ålder och mognad.

[Läs hela Barnkonventionen - UNICEF Sverige](#)

Läroplanen för förskolan 2018

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos

barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar.

Barn i förskolan ska inte bli ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Därför ska undervisningen vara saklig, allsidig och icke-konfessionell.

Arbetslaget ska

- Samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling.

Förskolan ska

- Aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet.
- Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar barnens utveckling, val och lärande.
- Hur förskolan organiserar utbildningen, hur barnen blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på barnen bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt.
- Förskolan ska därför organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet.

Rektorns ansvar

- inkludera arbetet med jämställdhet i det systematiska kvalitetsarbetet,
- förskolans arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling genomförs och dokumenteras fortlöpande,
- utbildningen utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd och de utmaningar de behöver,
- utforma utbildningen och anpassa resursfördelningen så att alla barn får det stöd och de utmaningar de behöver för utveckling och lärande,
- förskollärare, barnskötare och övrig personal får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Definitioner och begreppsförklaring

Vad är definitionen av kränkande behandling?

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Både diskriminering och kränkande behandling är förbjudet i förskolor, skolor och andra verksamheter som lyder under skollagen. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering respektive kränkande behandling regleras dock till stor del i olika lagar: diskrimineringslagen och skollagen.

Vad är definitionen av diskriminering?

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. **direkt diskriminering**: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
2. **indirekt diskriminering**: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. **bristande tillgänglighet**: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
  - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
  - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
  - andra omständigheter av betydelse,
4. **trakasserier**: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,
5. **sexuella trakasserier**: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
6. **instruktioner att diskriminera**: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. Lag (2014:958).

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

5 § I denna lag avses med

1. **kön**: att någon är kvinna eller man,

2. [könsöverskridande identitet eller uttryck](#): att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. [etnisk tillhörighet](#): nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. [funktionsnedsättning](#): varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
5. [sexuell läggning](#): homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
6. [ålder](#): uppnådd levnadslängd.

Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Systematiskt likabehandlingsarbete

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2016:828).

Arbetet med aktiva åtgärder

2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).

3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. Lag (2016:828).

Förebygga, främja och åtgärda

Rättigheter och skyldigheter på Förskolan Kottar och Barr

På vår förskola arbetar vi med I Ur och Skur profil – vilket innebär att vi aktivt arbetar nära barnen, är lyhörda till deras tankar och funderingar, både i undervisning, som i relationsbyggande och sociala sammanhang. Ett medvetet ledarskap.

Vi arbetar för att främja hållbar utveckling genom att visa på mångfald i relationer, individer, ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Vi ser en vikt i att lyfta olikheter som en styrka. Barnen hos oss skall få en ryggsäck packad med empati, förståelse för allas olikheter, inkludering samt trygghet till sig själva samt ett ansvar för natur och miljö.

Varje barn har rätt att

- Känna sig trygg i förskolan
- Finna förskolan rolig och lärorik
- Vara inkluderad och delaktig i utbildningen
- Bli bemöt med respekt och utifrån förskolans värdegrund

Varje vårdnadshavare har rätt att

- Få information inom 24 timmar, om det egna barnet blivit utsatt eller utsatt andra barn för kränkningar

Varje medarbetare i förskolans utbildning är skyldig att

- Arbeta förebyggande för att motverka kränkning samt diskriminering
- Noll tolerans mot kränkning samt diskriminering, tydliga ramar
- Anmälningsplikt vid misstanke att barn far illa

Förebygga - Ta bort hinder i förväg när vi vet eller tror att det finns anledning

- Rektor ansvarar för att systematiskt bedriva arbetet med likabehandlingsarbetet
- Barnintervjuer samt observationer – med fokus på trygghet, trivsel, utvecklingsområden
- Stopp min kropp
- Medvetet arbete med olikheter och normer
- Kontinuerliga samtal i vardagen, pedagoger, vårdnadshavare och barn
- Integritetspolicy
- Det vi tar med oss från utifrån föregående läsårs arbete (risker/hinder vi upptäckte, arbetssätt mm.)
- Utgå från kartläggning (SKA) - Formulera tydliga mål - Bestäm åtgärder.
- När ska det ske? - Hur ska åtgärderna utvärderas?

Främja - Förstärka det vi vill se mer av, det som gynnar lärande

- Jämställdhetsarbete / Normkritiskt förhållningssätt - Normkreativt
- Ett positivt socialt klimat
- Diskrimineringsgrunder
- Stöd i läroplanen
- Värdegrundsarbete

På vår förskola lägger vi stor vikt i att pedagoger hjälper barn aktivt i deras språkutveckling samt samspel med andra. Barn är kompetenta, och har förmåga att tänka själv, utföra positiva och stärkande handlingar i en kreativ och god miljö.

Därför är det grundläggande att barn på vår förskola får en stark självkänsla samt tror på sin egen förmåga. Pedagogerna hyser djup respekt för barnet och ger barn möjlighet till ett stort inflytande. Pedagogernas grundläggande värderingar är att se förskolan utifrån barns perspektiv och uppmuntra till självständighet.

Vi arbetar främjande med

- Aktivt arbete med läroplan för förskolan - värdegrundsarbetet
- Uppmuntrar till utveckling och lärande - kan själv
- Stödja barnen i kommunikation, språk och TAKK
- Ett genomgående arbete med att uppmärksamma samt sätta ord på känslor

Åtgärda - Om ett problem har uppstått, om ett barn blir kränkt av ett annat barn

Rutiner	Ansvar
Samtal med berörda barn, informera berörda vårdnadshavare. All personal som ser kränkningar är skyldiga att anmäla händelsen till rektorn. Information om kränkning lämnas till rektor skyndsamt!	Ansvarig att anmäla kränkningar är ansvarig pedagog. Eller pedagog som varit närvarande i händelsen. Kontakt med rektor om någon kränkning har inträffat - rektor ansvarar för att dokumentera, åtgärda samt följa upp.
Vid information till rektor om kränkning mellan barn skall ärendet anmälas skyndsamt till huvudmannen.	Rektor har yttersta ansvar för ärenden som rör barn. Delegerat från huvudman.
Berörda individer kommer överens om framtida förhållningssätt till varandra och skapar en åtgärdsplan.	Ansvarig pedagog i samverkan med rektor.
Vårdnadshavare till inblandade barn informeras om möjligt samma dag, dock senast inom 24 timmar.	Ansvarig pedagog.
Arbetslaget / förskolan och annan berörd personal informeras om åtgärdsplan.	Ansvarig pedagog.
Beslut om åtgärder meddelas vårdnadshavare inom en vecka.	Ansvarig pedagog.
Uppföljning sker inom två veckor.	Ansvarig pedagog i samverkan med Rektor.

Om ett barn uppmärksammar en kränkning eller när ett barn upplever sig ha blivit kränkt

- Barnet skall kunna ta kontakt med en pedagog
- Vid uppmärksammade kränkningar vidtas samma utredningsprocess som beskrivs ovan.

Om en vårdnadshavare uppmärksammar en kränkande behandling

- Vårdnadshavaren kontaktar pedagog, alternativt rektor.
- Efter kontakten mellan vårdnadshavare och pedagog vidtas samma utredningsprocess som beskrivits ovan.

Om en vuxen på förskolan kränker ett barn

- Rektor kontaktas av den som uppmärksammat kränkningen eller av den vårdnadshavare vars barn upplever sig ha blivit kränkt. Rektor kontaktar berörd vuxen och huvudmannen. Det kan bli tal om (för personal) varning eller avslut av tjänst.
- Rektor utreder via samtal med berörda parter. Berörda parter kommer överens om framtida förhållningssätt till varandra.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare

Utreda

Alla samtal och överenskommelser rörande diskriminering och trakasserier dokumenteras.

Av beslut från Skolinspektionen framgår att personalen eller rektorn inte får göra någon värdering på förhand av hur allvarlig en händelse är innan de anmäler. Skolinspektionen har också uttalat att personalens och rektorns anmälningskyldighet gäller även om vårdnadshavare, barn eller elever inte vill att händelsen ska anmälas.

Källor: 2 kapitlet 10 § och 6 kapitlet 6-10 §§ skollagen, Skolinspektionens beslut 2015-09-28 med diarienummer 41-2015:5666 samt Skolinspektionens beslut 2016-01-20 med diarienummer 41-2015:6325.

Dokumentationen skall finnas på onedrive – rektor.

Årshjul likabehandlingsarbete

Rutiner	Genomförande	Ansvar
Uppföljning och utvärdering	April - Likabehandlingsplanen ses över och revideras av personalansvarig och rektor varje år i april. Uppföljning, utvärdering samt mål för kommande läsår. Arbetslaget ges innan april förutsättningar att formulera egna tankar i dialog.	Rektor, Personalansvarig
Reviderad plan	September - Presentationen av den reviderade planen görs i september. Innan dess ska personalen ha getts möjlighet att läsa igenom den.	Rektor, personalansvarig
Barn- samt vårdnadshavarintervjuer	Januari - Inför utvecklingssamtal sker barnintervjuer som en förbyggande åtgärd. Vårdnadshavare svarar även på frågor som rör barnets upplevelse av förskolan.	Pedagogerna
Likabehandlingsplan	Samtal med barnen om frågor relaterade till likabehandling sker kontinuerligt i möten med barnen.	Pedagogerna
Styrelse / Vårdnadshavarmöte	Juni - Föräldramöte erbjuds av styrelsen för nya VH en gång per termin. Här presenteras förskolan som organisation samt arbete med likabehandlingsarbetet. Styrelsen har möte en gång per månad. Oktober - Pedagogerna erbjuder vårdnadshavarmöte en gång per läsår - där lyfts mål och åtgärder. Hur vi arbetar med att förebygga och förhindra kränkande handlingar, samt att främja likabehandlingsarbetet.	Rektor/Ansvarig pedagog
Utvecklingssamtal	Februari – mars På förskolan genomförs utvecklingssamtal minst en gång varje läsår för varje barn.	Ansvarig pedagog

Kartläggning och uppföljning av arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter

Uppföljning av tidigare åtgärder och insatser

Har de genomförts? Resultat?

Utvecklingsarbete vårterminen 2021

Fortsätta vara närvarande pedagoger för att förebygga eventuella kränkningar som kan uppstå. Fortsätta arbetet med hur man är en bra kompis. - Musse och Helium, Snick och Snack och skogsdjuren. Fortsätta arbetet med barnkonventionens tio kompisböcker samt problematisera dessa med barnen. Bygga upp ett samarbete med vårdnadshavare angående just hur man är en bra kompis. Att man lyssnar på pedagogerna eller på sina kompisar. Tillsammans kan vi få till en förändring mycket fortare. Fortsätta arbeta i smågrupper för att tillgodose alla barns behov och för att få en lugn miljö kring alla barn.

Resultat samt reflektion (20230317)

Ovan text är en dokumentation samt mål från likabehandlingsplanen 2021, vilket är det nyaste underlaget som finns att tillgå. Det innebär att barnen i detta underlag har blivit två år äldre. Värdegrundsarbetet skall alltid genomsyra utbildningen, och träna på empati samt respekt till alla individer. Jag ser en stor vilja i att vara närvarande och förebygga alla former av kränkningar, i det vi är medvetna om och har kunskaper kring. Under vt 23 har vi nu fortsatt detta viktiga arbete, med samspel, respekt och kompromisser. Vi har arbetat fram ramar och rutiner för att barnen skall kunna orientera sig och ha inflytande under dagen. För att förebygga kränkningar är ramar viktiga, då det inte ges "friutrymme" för detta. Närvaron kring barnen kan bli bättre. Det händer dock ibland att pedagogerna blir ensamma med barn ute på gården, och kan då inte se och höra allt som sägs. Gården är stor och det finns många utrymmen där vi inte har ständig överblick. VH samverkan är ytterst viktig i frågor som rör värdegrund och respekt för alla olika individer. Där har vi utvecklingssamtal och vhmöten för att belysa vikten av inkludering, lyhördhet och förståelse - värdegrunden i förskolan samt vårt förebyggande arbete med likabehandling samt diskriminering.

Kartläggning - nulägesanalys

Metod ex enkäter, "trygghetsvandringar" och liknande,

Vid kartläggningen har vi beaktat diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning, funktionshinder och sexuell läggning samt kränkande behandling.

- Metoder är barnintervjuer samt frågeställningar till vh innan och under utvecklingssamtal.
- Vi observerar barnens lek med medvetenhet, för att upptäcka risker och arbeta förebyggande.
- Genom observation har vi sett att barnen har olika "status" och att dessa barn får mer utrymme att bestämma, i lek och i andra sammanhang.

Resultat av kartläggningarna

Beskriv vad som framkommer i intervju och observation med barnen

-

Beskriv vad som framkommer i samtal och möten med vårdnadshavare

-

Analys av kartläggningarna

Vilka problem och risker finns, och varför? Vilka behöver åtgärdas?

-

Budget och resurser

Förutsättningar för att arbetet skall fortskrida, pedagogernas kompetens.

I nuläget (230317) är vi 5 pedagoger, 2 förskollärare på 100% , var av en är rektor. Det arbetar 2 barnskötare, en 100% samt en 50%, vi har en förskoleassistent som arbetar 100%. Barnskötarna har arbetat längre på förskolan, över 10 år, och har erfarenheter och utbildning kring I Ur och Skur.

Förskolan består av ett hus, med flera rum. Två större. Gården är stor och har olika partier av natur, sand, lekhus mm.

Gården går runt huset, med flera dolda platser att vara på, samt ett vindskydd som pedagogerna kan öppna och erbjuda olika aktiviteter.

Mål och åtgärder

Beskriv vilka resultat som insatserna förväntas ge,

- Barnens delaktighet i arbetet med lika rättigheter och lika möjligheter
- Genom att belysa barnkonventionen
- Systematiskt och medvetet arbeta med jämställdhet (SKA)
- Systematiskt och medvetet arbeta med "tillit till sin egen förmåga" (SKA)

"Barnens åsikter ska tas tillvara i utbildningen och de ska få möjlighet att bilda sig egna uppfattningar och göra val utifrån sina egna förutsättningar. På så sätt kan barnen utveckla tilltro till sin egen förmåga samt bli delaktiga och utöva inflytande över utbildningen"

Årets insatser, med ansvarsfördelning

Beskriv tydligt vilka aktiva åtgärder som ska genomföras, vem som ansvarar för dem och hur de ska följas upp

-

Uppföljning samt utvärdering

-

Integritetspolicy för Kottar och Barr

Övergripande syfte med integritetspolicyen är att: Stödja, uppmuntra utbildna och vägleda förskolans personal i arbetet med barns integritet. Vi ser barnen som rättighetsbärare och barnen har rättighet till delaktighet och inflytande i dess liv, integritet och utveckling.

Ensamarbete

- Endast ordinarie personal och väl kända vikarier öppnar och stänger förskolan. Vid tveksamhet i dessa frågor kontaktas alltid rektor.
- Samtliga i personalen tar ansvar och ser över hur ordinarie personal fördelas över förskolan vid frånvaro. Vid tveksamhet i dessa frågor kontaktas alltid rektor.

- Studenter, elever och praktikanter följer handledare/annan pedagog under hela sin tid på förskolan.

Toalettrutiner

- Endast ordinarie personal eller väl kända vikarier (erfarenhet, anknytning och lämplighet beaktas) byter blöjor och hjälper till vid toalettbesök.
- Förskollärostudenterna och barnskötarelever deltar vid toalett och blöjsituationer tillsammans med handledare som avgör när/om hen är en känd person för barnen.
- Vi respekterar barnens önsningar och behov av integritet med lyhördhet för det varje barn signalerar. Förskolan har rutiner för hur barn kan få avskildhet vid blöjbyte, pott- och toalettbesök med lyhördhet för varje individ.
- Barnen får vara delaktiga i den dagliga omvårdnaden, till exempel vid blöjbyten. De får stöd i att efter sin förmåga "byta" sina egna blöjor, ta på och av sina kläder.
- Vi arbetar medvetet med att låta barnen få chans att tvätta sina privata kroppsdelar och torka sig efter toalettbesök/potta själv så tidigt som möjligt.
- I alla de situationer där vuxna sköter och vårdar ett barn, exempelvis tvättar, byter blöja, smörjer in kan vi på olika sätt signalera till barnet att det är din kropp och du är med och bestämmer över den.

Närhet och fysisk kontakt

- Barnen får erfara att de kan säga nej och sätta gränser för sin kropp. Vi respekterar barnens vilja. Ett exempel på detta kan vara att inte fortsätta att busa med eller kittla ett barn som säger nej/stopp/sluta, även om det skrattar.
- Vi tvingar inte barn att krama andra barn "som förlåt."
- Vi pedagoger har en professionell relation till samtliga barn i barngruppen. Vi respekterar barnens integritet.

Vila

- Endast ordinarie personal eller väl kända vikarier är ensamma vid sovvila.
- Förskollärostudenterna och barnskötarelever kan ansvara för vila med närvarande handledare/annan pedagog. Handledaren avgör när/om hen är en känd person för barnen.
- Vid personalfrånvaro ansvarar arbetslaget för att kommunicera och samarbeta, samt se över byte av rutiner för att varje barn får struktur och trygghet utifrån rådande situation.

Måltid

- Barnen får tidigt ta till sig sin mat och äta själv. Vi är lyhörda för hur barnen uppfattar matsituationen. Vi erbjuder och uppmuntrar barnen att smaka men tvingar aldrig. Pedagogerna är goda förebilder som skapar positiv stämning vid matbordet.

Orosanmälan

Rutiner för detta finns i vår Krisplan.

- Barns berättelser och signaler måste tas på allvar och det är av största vikt att vuxna lyssnar uppmärksam på ett barn försöker berätta något viktigt.
- Pedagoger kontaktar omgående rektor vid minsta oro eller misstanke och anmälan görs omgående av rektor. Samtlig personal har ansvar för att anmälan verkligen görs.

Skollagen

Skollagen (2010:800) 6 Kap

Åtgärder mot kränkande behandling.

Ändamål och tillämpningsområde

1 § Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Diskriminering

2 § Bestämmelser om förbud med mera mot diskriminering i samband med verksamhet enligt denna lag finns i diskrimineringslagen (2008:567). 3 § I detta kapitel avses med - elev: utöver vad som anges i 1 kap.

3 § den som söker annan utbildning än förskola enligt denna lag,

- barn: den som deltar i eller söker plats i förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kap., - personal: anställda och uppdragstagare i verksamhet enligt denna lag, och

- kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Tvingande bestämmelser

4 § Avtalsvillkor som inskränker rättigheter eller skyldigheter enligt detta kapitel är utan verkan.

Ansvar för personalen

5 § Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete 6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Förbud mot kränkande behandling

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig

att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Notera att huvudman har delegerat över punkten till rektor. Rektor rapporterar sedan över till huvudman kring processen.

Förbud mot repressalier

11 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skadestånd

12 § Om huvudmannen eller personalen åsidosätter sina skyldigheter enligt 7, 8, 9, 10 eller 11 § ska huvudmannen dels betala skadestånd till barnet eller eleven för den kränkning som detta innebär, dels ersätta annan skada som har orsakats av åsidosättandet. Skadestånd för kränkning i andra fall än vid repressalier lämnas dock inte, om kränkningen är ringa. Om det finns särskilda skäl, kan skadeståndet för kränkning sättas ned eller helt falla bort.